

MAGY. KIR. VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁS- ÜGYI MINISZTÉRIUM.

(V., Hold-utca 16. szám.)

Miniszter :

GRÓF KLEBELSBERG KUNÓ dr., v. b. t. t.

az I. oszt. Magyar Érdemkereszt, a finn Fehér-Rózsa-rend nagykereszt, az olasz Koronarend nagykeresztje, a Ferenc József-rend nagykeresztje, a Lipót-rend középkeresztje, az I. oszt. Vöröskereszt, a III. oszt. Vaskorona-rend, a badeni Vöröskereszt tulajdonosa.

1875 november 13-án született Magyarpécskán (Arad vármegyében). A székesfehérvári cisztercita főgimnáziumban végezte középiskolai tanulmányait, azután a budapesti és berlini tudományegyetem hallgatója volt. Egyetemi tanulmányainak elvégzése után 1898-ban a budapesti kir. magy. Pázmány Péter Tudományegyetemen az államtudomány doktorává avatták. Tanulmányainak befejezése után állami szolgálatba lépett, a miniszterelnökségen segédfogalmazóvá nevezték ki s itt az osztálytanácsossáig lépett elő. 1910-ben a közigazgatási bírósághoz nevezték ki bírónak, hol számos és kényes közjogi természetű ügynek volt az előadója. 1913-ban a hatásköri bíróság tagjává is megválasztották. 1914-ben a király a vallás- és közoktatásügyi minisztérium államtitkárává nevezte ki. Időközben a háború alatt a Rokkantügyi Hivatal és az Országos Hadigondozó Hivatal alelnöki tisztségét viselte. 1917-ben *gróf Tisza István* miniszterelnöksége alatt a miniszterelnökség politikai államtitkára lett s még ugyanezen évben Kolozsvár városa képviselőjének választotta. A Tisza-kabinettel együtt ő is lemondott és a csakhamar bekövetkezett összeomlás, majd a kommunizmus ideje alatt minden aktív politikai és közéleti szerepléstől tartózkodott. A kommunizmus bukása után, az első nemzetgyűlésen, Sopron városát képviselte. 1923-ban Komárom, 1926-ban Komárom, Eger és Szeged választotta képviselőül. *Gróf Bethlen István* miniszterelnöksége alatt 1921 december hó 3-án a belügyminiszteri, majd 1922 június hó 16-án a vallás- és közoktatásügyi tárcát vállalta. 1922-ben a Magyar Tudományos Akadémia tiszteletbeli tagjává, 1924-ben pedig igazgató-tagjává választotta. A pécsi egyetem bölcsészettudományi kara 1925-ben, a szegedi egyetemi math.-természettudományi kara pedig 1926-ban tiszteletbeli doktorává avatta. A M. Történelmi Társulat elnöke.

Gróf Klebelsberg immár fél évtizede áll a vallás- és közoktatásügyi

minisztérium élén, amely idő alatt mélyreható közoktatási reformok egész sorát valósította meg. A magyar kultúra egész mezejét szerencsés és céltudatos kézzel újra szántotta. A tanyai iskolákkal a magyar föld egészséges népének adott föltörekvéséhez hatásos eszközt. Józan korszerűséggel megreformálta a középiskolákat, megerősítve nemzeti gyökereit ; a felső oktatásnak új és széles lendületet adott ; a magyar tudományt friss szellemi inspirációjával, szervező kezdeményezéseivel és bő anyagi források megnyitásával újra a régi Nagymagyarország szintjére, sőt nem egy tekintetben a fölé emelte ; múzeumainkat, nemzeti multunk kincses házait újra a nemzeti élet első vonalába állította s oly, európaszerte csodált új szervezetet adott nekik, melynek keretében szabadon és izmosan fejlődhetnek ; kiépítette a magyar kultúra külföldi hálózatát, Európa nagy centrumaiban magyar intézeteket létesítve, melyek a magyar szellemet elevenen kapcsolják bele a nemzetközi tudományos munkába s az európai sors legérzékenyebb pontjain készítik elő a magyar jövőt és a magyar feltámadást.

Nemcsak névleg, de tényleg, szívvel-lélekkel áll az állam vallási ügyeinek élén is. Nem véletlen kronológiai egyezés, hogy kultuszminiszterségének eddigi öt éve összeesik a magyar katolikus élet hatalmas föllendülésével. Kultúrpolitikáján mindig átérződik annak a ténynek meggyőződése, hogy az Egyház a magyar állam megalakulásának és kiépülésének egyik fő tényezője volt, hogy ringatta a magyar műveltség bölcsőjét és megihlette legszebb korszakaiban s mindig méltányolja azt a súlyt, melyet a katolikus lakosság hazánkban jelent. A katolikus mozgalmaknak nemcsak mint miniszter, hanem mint buzgó hívő is mindenkor lelkes támogatója. S az egykori cisztercita diák egész lelkével rajta van, hogy a magyar szerzetesi iskola multjához méltó helyet foglaljon el a magyar közoktatásban. Az egyházi műemlékek restaurálására szeretetteljes gondot fordít, aminek fényes példája a régi pompájában imént helyreállított budapesti egyetemi templom : s megértve a Szentatya szózatát, az egyházművészet új felvirágzását hatékonyan és nagy áldozatkészéssel mozdítja elő.

A miniszterium beosztása és ügyosztályai.

Államtitkárok: *Dr. Petri Pál,*
dr. Gévay Wolff Nándor.

Helyettes-államtitkárok : *Dr.*
Schwöder Ervin, Kertész K. Róbert.

Elnökség: Főnök: *Dr. Bárány*
Gerő h. államtitkár, *dr. Rác Kálmán* min. tanácsos, *dr. Denhoff*
Antal min. oszt. tan. *dr. Zsarkó*
Pál min. titkár, *dr. Thuróczy-*
Ruzitska Gyula min. titkár, *dr.*
Mingovits Jenő min. titkár, *dr.*
Eyssen Tibor min. s. titkár,

Szöke Zoltán min. s. titkár, *dr.*
Kullcsár István min. s. titkár.

I. ügyosztály.

(Katolikus egyházi ügyek.)

Ügyosztályfőnök: *Dr. Breyer*
István prael.-kanonok, h. államtitkár, *Angeli Róbert* min. tanácsos, *dr. Sántha Gábor* min. titkár, *dr. Jantsits Tibor* min. s. titkár.

II. ügyosztály.

(A protestáns és más nemkato-
likus felekezetek ügyei.)

Ügyosztályfőnök: *Dr. Tóth István* min. tanácsos, *dr. Gerlóczy Károly* min. tanácsos, *dr. Jalsoviczky Károly* min. tanácsos, *dr. Sárkány Alfréd* min. o.

tanácsos, *Prodán János* min. o. tan. címmel felruházott számv. főtanácsos.

IIIa. ügyosztály.

(Művészeti ügyek.)

Ügyosztályfőnök: *Kertész K. Róbert* h. államtitkár, *dr. Kup-*

Gévy Wolff Nándor államtitkár..

csay Felicián min. tanácsos, *dr. Rónay Zoltán* min. tanácsos, *dr. Mariay Ödön* min. o. tanácsos, *dr. Tihamér Lajos* min. o. tanácsos, *dr. Ybl Ervin* min. titkár, *dr. Fülel Szánló Endre* min. titkár, *Mosonyi Béla* ber. tanár.

III. b) ügyosztály.

(Tudománypolitika, külföldi tudományos kapcsolatok, múzeumok, diákszociális ügyek.)

Ügyosztályfőnök: *Dr. Ma-*

gyary Zoltán min. tanácsos, *dr. Haász Aladár* min. o. tanácsos, *dr. Jánossy Dénes* orsz. levéltárnok, *dr. Bobula Ida* leány-internátusi előadó.

IV. ügyosztály.

(Egyetemek, főiskolák.)

Ügyosztályfőnök: *Dr. Nagy Árpád* h. államtitkár, *dr. Flandorffer Pál* min. tanácsos, *dr. Jeszenszky Sándor* min. o. tan.,

Breyer István dr. h. államtitkár, prelátus-kanonok.

dr. Alszeghy Kálmán min. titkár, *dr. Badics Aurél* min. titkár, *dr. Molnár Andor* min. titkár, *dr. Mártonffy Károly* min. s. titkár.

V. ügyosztály.

(Középiszolák.)

Ügyosztályfőnök: *Dr. Vajdinger Gyula* min. tan., *dr. Kőrösi László* min. o. tan., *dr. Boreczky Elemér* min. titkár, *dr. Fitz Artur* min. titkár, *dr. Walther Béla* ny. tanker. kir. főg., *dr. Friml Aladár* tanker. kir. főg.

VI. ügyosztály.

(Polgári iskolák, tanítóképzők, kereskedelmi iskolák.)

Ügyosztályfőnök: *Dulovits Árpád* min. tanácsos, *dr. Bartos Róbert* min. tanácsos, *dr. Nagy Zsigmond* min. o. tan. címmel felruházott kir. tanfelügyelő, *dr. Keleti Gyula* kir. tanfelügyelő.

VII. ügyosztály.

(Gyógypedagógiai és gazdasági iskolák.)

Ügyosztályfőnök: *Dr. Huszka Jenő* min. tanácsos, *dr. Bernáth Géza* min. o. tanácsos, *dr. Hoór Károly* min. o. tan., *dr. Kreill Géza* min. s. titkár, *Rádlí Lajos* gazd. isk. igazg., *Simon József* siketnéma int. tanár.

VIII.a) ügyosztály.

(Művelődéspolitikai, tanfelügyelet, iskolán kívüli népművelés.)

Ügyosztályfőnök: *Dr. Mészáros Károly* min. tanácsos, *dr. Némel Artur* min. tanácsos, *dr. Huszka Ernő* min. tan., *dr. Nevelős Gyula* min. o. tan., *dr. Kósa Kálmán* min. titkár, *Petroczi István* min. o. tan. címmel

felruházott kir. tanfelügyelő, *dr. Benisch Artur* középisk. igazgató, *Takács Béla* kir. tanfelügyelő, *dr. Szombatfalvy György* középisk. tanár, *Fekete József* képezdei tanár.

VIII.b) ügyosztály.

(Áll. és nem áll. elemi iskolák és óvodák.)

Ügyosztályfőnök: *Dr. Szücs István* min. tanácsos, *dr. Kisfaludy Kálmán* min. tanácsos, *dr. Fábíán Jenő* min. tanácsos, *Gróf Kuun István* min. o. tan., *dr. Simon László* min. s. titkár, *dr. Petykó János* min. s. titkár, *Papp-Szilágyi Egon* min. s. titkár, *dr. Simonyi Kálmán* kir. tanfelügyelő, *Sugár Vilmos* kir. tanfelügyelő.

IX. ügyosztály.

(Nyugdíj-ügyek.)

Ügyosztályfőnök: *Greszler Jenő* min. tan., *dr. Nagyiványi-Fekete Géza* min. titkár, *Huszka János* min. s. titkár.

X. ügyosztály.

(Közalapok pénzügyi és jogi ügyei és főpapi javadalmak ügyei.)

Ügyosztályfőnök: *Dr. Pilinszky Ferenc* min. tan., *dr. Olaj Ferenc* min. o. tan., *Laszkary Miklós* min. titkár, *dr. Szőke Zoltán* min. s. titkár.

Főpapi javadalmi ügyek önálló előadója: *Rotharidesz Endre* min. tan.

XI. ügyosztály.

(Közalapok gazdasági ügyei.)

Ügyosztályfőnök: *Dietzl Lajos* h. államtitkár, *dr. Jalsovszky*

Jenő min. tanácsos, *Uhl Antal* min. tanácsos, *Hinfner György* min. tan., *Bund Károly* min. tanácsos, *dr. Kováts Gyula* tanulm. alapi főigazgató, *dr. Irmey Lajos* min. tan., *Siklós Árpád* közalapítv. igazg., *Bolgár Béla* közalapítv. igazg., *Lachnil Károly* közalapítv. igazg., *Jászai Jenő* közalapítv. igazg., *Péchy Lajos* közalapítv. igazg., *Uher Károly* közalapítv. igazg., *Gállik Kálmán* közalap. főfelügyelő, *Náray Lajos* közalap. erdőtanácsos, *Karsay Károly* közalap. erdőtanácsos, *Vajda Gyula* főerdőtanácsnok, *Pichler Ignác* műszaki felügyelő, *dr. Darás Sándor* számv. főtanácsos.

XII. ügyosztály.

(Műszaki ügyek.)

Ügyosztályfőnök: *Sváb Gyula* h. államtitkár, *Jakabffy Zoltár*

A magyar katolikus vallás- és tanulmányi alapokra felügyelő és azok kezelését ellenőrző időleges bizottság.

Elnök: *Dr. Csernoch János* v. b. t. t., bíbornok, Magyarország hercegprímása, esztergomi érsek.

Előadó: *Almásy László* orsz. képviselő.

Tagok: *Dr. Szmrecsányi Lajos* v. b. t. t., egri érsek, *Radnai Farkas* v. b. t. t., c. érsek, *dr. Prohászka Ottokár* v. b. t. t., székesfehérvári püspök, *Mikes János gróf* szombathelyi püspök, *dr. Concha Győző* udv. tanácsos, e. ny. r. tanár, *Cziráký Antal gróf* v. b. t. t., *Estherházy Móric gróf* v. b. t. t., volt miniszterelnök,

min. o. tanácsos, *Kató Gyula* műszaki tanácsos, *Wiesznér Emil* min. főmérnök, *Mátray Géza* min. főmérnök.

XIII. ügyosztály.

(Testnevelés és filmügyek.)

Ügyosztályfőnök: *Dr. Felctdes Román* min. tan., *dr. Damjanovich Lajos* min. titkár, *Sebestyén József* min. titkár, *dr. Bohn Ferenc* középisk. tanár.

Költségvetési ügyek. Előadó: *Dr. Mészáros Károly* min. tanácsos, *Velics Lajos* min. o. tan., *dr. Walter Ernő* min. s. titkár.

Külföldi irodalmi kapcsolatok előadója és Tankönyvügyi Bizottság elnöke: *Iffy dr. Wlassics Gyula* báró h. államtitkár.

Számvevőségi igazgató: *Rüblein Richard* min. tan., *Palinay Levente* számv. igazg. helyettes.

dr. Kállay Tibor volt miniszter, orsz. képviselő, *Majláth József gróf* v. b. t. t., *dr. Nagy Emil* udv. tanácsos, volt miniszter, orsz. képviselő, *Somssich László gróf* az OMGE elnöke, *Zichy János gróf* v. b. t. t., volt miniszter, orsz. képviselő, *dr. Zsembery István* volt főispán.

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium részéről: *dr. Gévay-Wolff Nándor* államtitkár, *dr. Steineker István* min. tanácsos, közalapítványi kir. ügyigazgató. *Rüblein Richard* min. tanácsos, számvevőségi igazgató.

A közalapítványi kir. ügyigazgatóság.

Közalapítvány kir. igazgató: *Dr. Steineker István* miniszteri tanácsos, *dr. Bozóký Kálmán* jog-

ügyi főtanácsos (miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel), *dr. Conlegner József* jogügyi fő-

tanácsos (miniszteri tanácsosi címmel), *dr. Telegdi Rólh Jenő* jogügyi főtanácsos (miniszteri tanácsosi címmel), *dr. Osztrólczyk Gyula*, jogügyi főtanácsos, *dr. Farbaky Zoltán* jogügyi tanácsos,

dr. Horváth Barna közalapítványi kir. ügyész, *dr. Abaffy Gyula* közalapítványi kir. ügyész, *dr. Odor Zoltán* közalapítványi kir. fogalmazó.

Katolikus Központi Kongruabizottság.

Elnök: *Dr. Szmeccsányi Lajos* v. b. t. t., egri érsek.

Másodelnök: *Zichy János gróf* v. b. t. t., volt miniszter, orsz. képviselő.

Központi előadó: *Dr. Zsembergy István* volt főispán.

Jegyző: *Dr. Sántha Gábor* min. titkár.

A püspöki kar kiküldöttjei: *Dr. Glattfelder Gyula* csanádi, *dr. Rott Nándor* veszprémi, *Mikes János gróf* szombathelyi megyéspüspökök.

Egyházi tagok: *Ámon Pál* pápai prelátus, kalocsa kanonok, *Baán Jenő* süttöri esperes-plébános, felsőházi tag, *Bozsik Pál* gyöngyösi prépostplébános, *dr. Ernszl Sándor* apostoli protonotárius, a központi papnevelő kormányzója, orsz. képviselő, *dr. Csizsárik János* c. püspök, veszprémi kanonok *dr. Kollányi Ferenc* prelátus-kanonok, jáki apát, *Lévay Mihály* c. püspök, hatvani prépost, *Révész István* pápai prelátus, felsőházi tag, kecskeméti plébános, *Szmeccsányi Lajos* v. b. t. t., egri érsek, *Török Kálmán* prépost, egri kanonok, *Túri Béla* esztergomi prelátus-kanonok, orsz. képviselő, *dr. Valnicsek Béla* budapest-kőbányai apátplébános, *Walter Gyula* c. püspök, pápai prelátus, esztergomi nagyprépost.

Világi tagok: *Alapy Gáspár* komáromi polgármester, *Angyal József* ny. kincstári jogügyi igazgató, *dr. Bonta Károly* ügy-

véd, *Dessewffy Aurél gróf* v. b. t., országbíró, *dr. Groh József* ügyvéd, esztergomi főegyh. ügyész, *dr. Gyurkovics László* m. kir. közig. bíró, *dr. Illés József* egy. ny. r. tanár, orsz. képviselő, *dr. Ivády Béla* ny. államtitkár, orsz. képviselő, *dr. Karafiáth Jenő* ny. államtitkár, orsz. képviselő, *dr. Kenéz Béla* egy. ny. r. tanár, orsz. képviselő, *dr. Lakatos Géza* ügyvéd, *Majláth József gróf* v. b. t. t., *Mayer Guidó* kúriai bíró, *dr. Nagy Emil* volt miniszter, orsz. képviselő, *dr. Nagy János* ny. államtitkár, *Nedeczey János* udv. tanácsos, *dr. Noller Antal* egy. ny. r. tanár, *dr. Örfly Imre* kormányfőtanácsos, orsz. képviselő, *dr. Péterffy Elemér* Pest vm. t. főügyésze, *dr. Preszly Elemér* Pest vm. főispánja, *dr. Rudnyánszky Miklós* báró Pest vm. másodfőjegyzője, *dr. Ruffy Pál* ny. államtitkár, *dr. Simonyi-Semadám Sándor* volt miniszterelnök, *Szabó István* volt miniszter, orsz. képviselő, *Szily Tamás* orsz. képviselő, *dr. Tersztyánszky Kálmán* ny. államtitkár, *Zichy János gróf* v. b. t. t., volt miniszter, *dr. Zsembergy István* v. főispán, *dr. Zsitvay Tibor* orsz. képviselő.

A minisztériumok kiküldöttjei: *Kleiner Lajos* min. tan., polgármester és *dr. Blaha Sándor* h. államtitkár a belügyminisztérium, *dr. Stolpa József* min. oszt. tan., *dr. Térffy Gyula* kúriai tanácselnök az igazságügyminisztérium, *dr. Kondor Ferenc* min. tan., kincstári jogügyi igazgató

és *dr. Kovács Dezső* min. tan. a pénzügyminisztérium, *dr. Breyer István* prelátus-kanonok, h.-ál-

lamtitkár és *dr. Gévay-Wolff Nándor* államtitkár a vallás- és közoktatásügyi minisztérium részéről.

Országos katolikus kongruatanács.

Elnök: *Klebelsberg Kunó* gróf v. b. t. t., vallás- és közoktatásügyi miniszter.

Előadó: *Gévay-Wolff Nándor* dr. államtitkár.

A püspöki kar kiküldöttei: *Szmrecsányi Lajos* dr. v. b. t. t., egri érsek, *Fetser Antal* győri püspök, *Glattfelder Gyula* dr. csanádi püspök, *Kohl Medárd* dr. felszentelt szamoszatai püspök, esztergomi kanonok, apostoli protonotárius.

Világi tagok: *Bonta Károly* dr. ügyvéd, *Illés József* dr. egyet.

ny. r. tanár, országgy. képvis., *Karafiáth Jenő* dr. ny. államtitkár, országgy. képvis., *Zsembery István* dr. v. főispán, *Zsitvay Tibor* dr. országgyűlési képviselő, a nemzetgyűlés v. elnöke, *Kovács Dezső* dr. pénzügymin. tanácsos, *Lakatos Géza* dr. ügyvéd, *Majláth József* gróf v. b. t. t., *Nagy János* ny. államtitkár, *Simonyi-Semadam Sándor* volt miniszterelnök, *Túri Béla*, pápai prelátus, országgy. képvis., a Szent István-Társulat alelnöke.

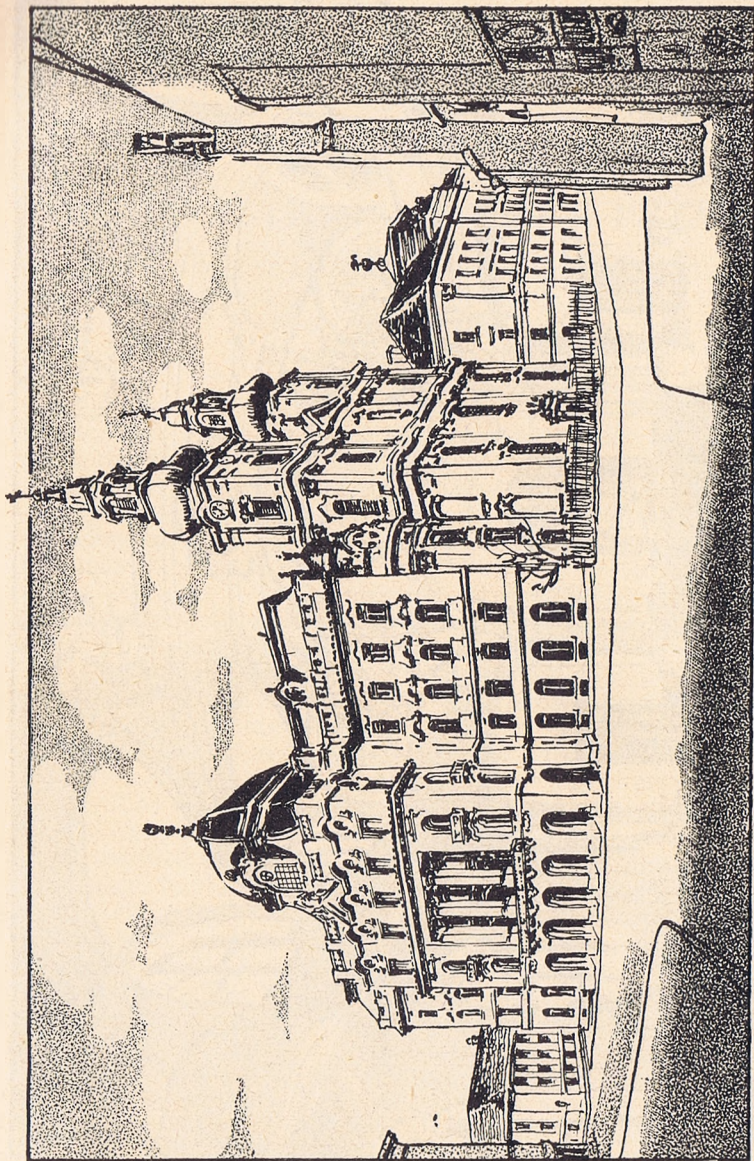
Egyházművészeti előadó.

Gerevich Tibor dr. egyetemi ny. r. tanár, az esztergomi Keresztény Múzeum igazgatója.

A Hiteleshelyi Levéltárak Orsz. főfelügyelője.

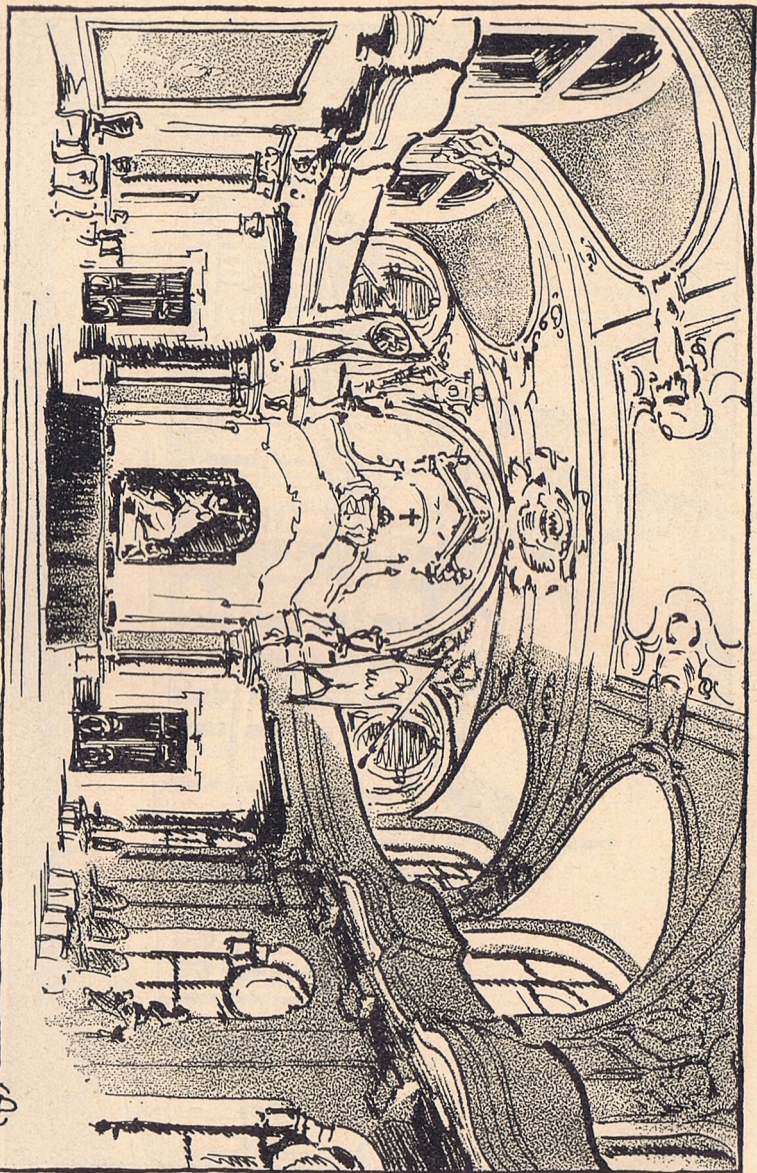
Kollányi Ferenc pápai prelátus, jaáki apát, nagyváradi kanonok.

A Pázmány Péter Tudományegyetem és az egyetemi templom.

(Makoldy rajza.)

Az egyetem diszterme.

(Makoldy rajza.)